

[Начало](#) > ... > [Търсене На Практикуващи Юристи](#) > [Намерете Вещо Лице](#) > Netherlands

Намерете вещо лице

Съдържание,
предоставено от
Нидерландия

Нидерландия

I. Списъци и регистри на експерти

В Нидерландия съществуват два регистра: един основно в областта на гражданското и административното право (*Landelijk Register van Gerechtelijke Deskundigen* — LRGD) и втори основно в областта на наказателното право (*Nederlands Register Gerechtelijk Deskundigen* — NRGD). Също така съществува *Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening* (StAB [Консултативен център за административна компетентност относно околната среда и териториалното устройство] — независим орган, работещ изключително за съдебната власт), и *Nederlandse Vereniging voor Medisch Specialistische Rapportage* (NVMSR — Нидерландска асоциация за съдебномедицински заключения). Освен това във връзка с наказателните дела съществува *Landelijke Deskundigheidsmakelaar* (LDM — Национална агенция за експертизи), която поддържа регистър на външни експерти в различни области, които може да бъдат призовани, за да помогнат (на полицията) при разследвания. И накрая, съществува *Register Deskundigen Onteigening en Bestuursrechtelijke Schadevergoeding* (DOBS — Регистър на експерти по принудително отчуждаване и обезщетения съгласно административното право).

В регистрите експертите са изброени според специализацията. Регистрите на експертите се поддържат по различен начин: LRGD, DOBS и NVMSR са частни субекти, докато NRGD и StAB се управляват и финансират от Министерството на правосъдието и сигурността. Съдилищата не носят отговорност за администрирането на регистрите, нито за качеството на вписаните в тях експерти. В Нидерландия органите, които поддържат регистрите, са строго отделени от съдилищата. Съдилищата разчитат на гаранциите за качество, предоставени от тези органи. Съдиите обаче участват в процедурите за приемане и/или акредитация за LRGD и NRGD.

Връзки:

- [Landelijk Register van Gerechtelijke Deskundigen](#)
- [Nederlands Register Gerechtelijk Deskundigen](#)
- [Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening](#)
- [Nederlandse Vereniging voor Medisch Specialistische Rapportage](#)
- [Stichting Register Deskundigen Onteigening en Bestuursrechtelijke Schadevergoeding](#)
- [Landelijke Deskundigheidsmakelaar](#)

Регистрите NRGD/LRGD, NVMSR и DOBS, както и уебсайтът StAB, са достъпни за обществеността. Налични са инструменти за търсене, макар че експертите в регистъра на StAB не могат да предоставят консултации на страни, тъй като са назначени да консултират само съдии, и такава консултация би породила съмнения по отношение на тяхната независимост. Страните обаче може да поискат от съда да се консултира със StAB. Функцията „Намерете експерт“ може да се използва само за търсене на експерти, вписани в регистъра LRGD. Възможно е филтриране по специализация. Експертите, работещи в рамките на StAB, са регистрирани също и в LRGD. Накрая, в регистъра NRGD може да се направи справка чрез следната връзка: [Търсене в регистъра](#).

Членовете на NVMSR преминават през процес на обучение и полагане на изпит, преди да се квалифицират като съдебни експерти и да бъдат добавени в регистъра.

За да бъдат регистрирани в NRGD, експертите трябва да преминат през процедура по акредитация, при която се вземат предвид както областта на компетентност, в която те трябва да покажат своите умения, така и тяхната роля като съдебни експерти и необходимите умения, за да бъдеш добър експерт в хода на производството. LRGD се основава на сертифицирането по професионалните стандарти, които се определят от професионалните организации и (търговските) сдружения в рамките на самата професия, както и на програмата за обучение за функцията на експерт и на системата за непрекъснато обучение.

StAB прилага много строга политика за набиране на персонал, провежда вътрешно обучение и управлява система за непрекъснато учене. Заключениета, изготвени от регистрираните в StAB експерти, подлежат на задължителна партньорска оценка, а издадените заключения се преглеждат периодично от комитет за външна проверка.

Експертите не трябва да полагат клетва. Експертите могат да бъдат заличавани от регистрите след официални жалби за неспазване на правилата за поведение, приложими за различните съдилища, които в общи линии са подобни.

Регистрите се актуализират от административните органи, отговарящи за тяхната поддръжка.

II. Квалификация на експертите

Включването на експерт в регистъра LRGD зависи от членството в професионална организация, която определя професионалните стандарти и образователните изисквания. Експертите, които желаят да бъдат приети в NRGD трябва да отговорят и на строги образователни изисквания. Регистрираните в NRGD експерти често са членове на професионална организация, но има ниши, за които не съществуват професионални организации — така че членството в професионална организация не е задължително. За включване в регистрите StAB, LRGD и NRGD се изисква текущо непрекъснато обучение. Например StAB разпределя 15 % от времето за това. Експертите, вписани в регистъра LRGD, трябва да участват в дейности по непрекъснато обучение най-малко 6 часа годишно. Често професионалните организации акредитират образователни институти, които трябва да докажат, че обучението в действителност се провежда, като поместят списъци с регистрации на уебсайтовете на учебните заведения. Такова обучение има две цели: усъвършенстване на уменията, свързани със съда, и подобряване на квалификацията.

III. Възнаграждение на експертите

Държавата заплаща възнаграждението на експерта при наказателни и административни производства. Съществува фиксирана тарифна система и от експертите се изисква да представят предварителна оценка на разходите ([Указ за таксите по наказателни дела от 2003 г.](#)). Положението при StAB е уредено по различен начин: на регистрираните в StAB експерти се заплаща от Министерството на правосъдието и сигурността. При граждански дела за използваната експертиза заплащат страните по делото.

IV. Отговорност на експертите

Експертите може да носят отговорност в съответствие с общото договорно и деликтно право. Законът или назначеният съдия не задължават експертите да имат застраховка „Гражданска отговорност“. Те обаче може да бъдат застраховани от дружеството, за което работят. Експерти, които са самостоятелно заети лица, вземат решение относно застрахователното си покритие по свое усмотрение, макар че няколко професионални организации изискват задължителна застраховка „Гражданска отговорност“.

V. Допълнителна информация относно производства с участието на експерти

Основните законови разпоредби, приложими за съдебните експерти в Нидерландия, се съдържат в член 194 от *Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering* (Граждански процесуален кодекс) и в член 8:47 от *Algemene wet bestuursrecht* (Общ закон за административното право) (Awb), както и в *Wet deskundige in strafzaken* (Закон за експертите по наказателни дела) (член 51 от Наказателно-процесуалния кодекс).

Тези закони представляват рамката: подробни насоки може да бъдат намерени в *Leidraad deskundigen in civiele zaken* (Насоки за експерти по граждански дела) и *Leidraad medisch deskundigen in bestuursrechtelijke zaken* (Насоки за медицински експерти по административни дела).

Съществува **кодекс за поведение на NRGD** — със съответното правно основание — за съдебни експертни по наказателни дела, **кодекс за поведение, създаден за правни експерти по граждански и административни дела от Съдебния съвет**, както и кодекс за поведение, изготвен от Централния апелативен трибунал — за съдебни експерти. StAB притежава свой собствен кодекс за поведение, а отделът по административно право на Държавния съвет притежава кодекс за поведение за експерти. За повечето форми на експертиза има допълнителни изисквания по отношение на качеството на експертизата или квалификацията на експертите.

Званието „deskundige“ (експерт) не е защитено.

1 Назначаване на експерти

Експертите могат да бъдат назначени от съда или от страните по делото. Назначаването на експерти в административни производства е подобно на това в граждански производства с тази разлика, че в административното право разносните се поемат от държавата, докато в гражданските производства разносните се поемат от страните по делото. Във всички случаи назначението от съда експерт има задължението да отговаря на въпросите, зададени от съда (евентуално след консултация със страните). В производства пред наказателен съд експертът може да бъде назначен от прокурора или от съдията във фазата на разследването. За тази цел съществува регистър, който се урежда от закона, и за да бъде включен в него, експертът трябва да отговаря на по-строги изисквания, отколкото при гражданските и административните производства. Всички назначени от съда експерти имат законното задължение да съобщават за всеки конфликт на интереси.

1.а) Назначаване от съда

Гражданският съд има дискреционни правомощия да назначава експерт служебно или по изричното искане на някоя от страните по делото, ако съответните факти не могат да бъдат установени по друг начин. В този случай устното изслушване се отлага за дата, последваща представянето на експертното заключение. По принцип съдът има право на преценка да назначи всяко лице, което счита за подходящо, да изпълнява функцията на експерт. Почти всички съдилища обаче назначават експерт от съответния регистър. Експертът е длъжен да уведоми съда за всеки конфликт на интереси. Назначените от съда експерти имат достъп до документите, свързани с делото. По граждански дела се прилагат особено строги правила за външните експерти, с които се консултира назначението експерт по време на назначението. Например страните трябва предварително да знаят с кои лица се консултира и на какви въпроси последните ще трябва да отговорят.

1.б) Назначаване от страните по делото

Когато страните назначават експерт, те обикновено го правят в началото на съдебното производство, за да може експертът да има цялостен поглед върху делото. Съдът може да използва експертните заключения, за да се произнесе по дадено дело. По всяко време на производството съдията може да назначи експерт по искане на страните. Всички експерти трябва да работят в съответствие с приложимите правила и кодекси за поведение на назначените от съда експерти.

Възможно е двете страни да поискат назначаването на конкретен експерт. В тези случаи не се прилагат специални правила. Съдията може да разпорежи двете страни да назначат един експерт, но това не е обичайна практика.

2 Производство

2.а) Граждански производства

Съдът следи напредъка на разследванията на експертите само по отношение на управлението на времето. Не се извършва качествен контрол върху работата на експерта и той не се посочва в съдебните решения. StAB обаче получава редовна обратна информация от съдилищата относно работата на

експерта, въпреки че рядко участва в граждански производства.

Страните могат да оспорят експертното заключение, като изразят становище или като предоставят контразаключение. Съдилищата не са обвързани с експертното заключение, но те обикновено приемат становището на експерта, когото са назначили. Съществува тенденция назначените от страните експерти да имат по-малко влияние от експертите, назначени от съда. Няма процедури, при които се осъществяват срещи с експертите преди процеса или се провежда кръстосан разпит преди процеса в опит да се определят въпросите и съдът да разбере евентуални различия.

На експертите се разрешава да поддържат контакт със страните по време на производството, но само ако е необходимо за установяване на фактите и в присъствието на всички страни. Освен ако не е възпрепятстван от професионални стандарти (например при медицински случаи), експертът трябва да проведе срещи в присъствието на всички страни, за да получи техните мнения.

1. Експертни заключения

В Нидерландия съществува образец за изготвяне на експертни заключения. Експертите са длъжни да представят предварително заключение и страните имат право на коментар по него. Експертът трябва да отговори на доводите на страните както по предварителното заключение, така и по окончателното заключение. Заключение не подлежи на каквито и да е други специфични изисквания. Ако съдът разпорежи, експертът трябва да представи допълнително експертно заключение, например ако има допълнителни въпроси. Заключение обикновено се представя в писмена форма, но може също да бъде представено и устно при изслушване в съда.

2. Съдебни заседания

На експерта се разпорежда да присъства на съдебните заседания само в изключителни случаи. Това може да бъде поискано от страните или да бъде разпоредено от съда. Кръстосаният разпит не е обичайна практика.

2.6 Други въпроси

Разликите между гражданските производства и останалите производства е незначителна.

Представената тук информация беше получена в контекста на проекта „Намерете експерт“ от националните звена за контакт, избрани от [Европейския институт за експертизи и експерти \(EETI\)](#).

■ Последна актуализация: 16/10/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.